

2ο Κεφάλαιο_Η εποχή της ακμής: Από τον τερματισμό της εικονομαχίας ως το σχίσμα των δύο Εκκλησιών (843-1054)

[Ερωτήσεις ανάπτυξης]

- [14351] **2.α.** Σε ποια θεολογικά και δογματικά ζητήματα στηρίχθηκε η διαμάχη που οδήγησε στο Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών το 1054 και ποια ήταν η κύρια αιτία του;
- [14352] **2.α.** Να εξηγήσετε τους τρόπους με τους οποίους ασκούσε τη διπλωματία το Βυζαντινό κράτος.
- [14357] **2.α.** Πώς διαμορφώθηκαν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις κατά τη διάρκεια του 10ου αιώνα;
- [14359] **2.α.** Ποια ήταν η δομή της φεουδαρχικής κοινωνίας στη Δυτική Ευρώπη κατά τον Μεσαίωνα;
- [14370] **2.α.** Ποιες αλλαγές επέφερε η επικράτηση του συστήματος της φεουδαρχίας στο κράτος του Καρόλου του Μεγάλου (Καρλομάγνου) και στα κράτη που το διαδέχθηκαν;
- [15621] **2.β.** Ποιες ήταν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις στη διάρκεια του 10ου αιώνα μ.Χ.;
- [15698] **2.α.** Να εξηγήσετε ποιοι ήταν οι λόγοι που οδήγησαν στο Πρώτο Σχίσμα.
- [15699] **2.α.** Πώς οργανώθηκε η βυζαντινή διπλωματία την εποχή της ακμής του Βυζαντίου;
- [15700] **2.β.** Να εξηγήσετε πώς επικράτησε το σύστημα της φεουδαρχίας την περίοδο της βασιλείας του Καρλομάγνου.
- [15727] **2.α.** Πώς ξεκίνησε το Σχίσμα του 1054 και ποια υπήρξε η κύρια αιτία του;
- [15729] **2.α.** Ποια μέσα χρησιμοποιούσε η βυζαντινή διπλωματία για την επίτευξη των στόχων της;
- [15730] **2.α.** Πώς συγκροτείται το βυζαντινό “χωρίον” την περίοδο από τον 6ο αιώνα μ. Χ. ως την περίοδο πριν τα τέλη του 8ου αιώνα μ. Χ.;
- [15784] **2.β.** Να περιγράψετε την κοινωνική πυραμίδα που προέκυψε μετά την επικράτηση του συστήματος της φεουδαρχίας στη Δυτική Ευρώπη.
- [15786] **2.α.** Ποια ήταν η σύνθεση και τα χαρακτηριστικά των κοινωνικών τάξεων που αποτελούσαν την ανώτερη αριστοκρατία στο Βυζάντιο κατά τον 10ο αιώνα;
- [15794] **2.β.** Σε ποιους άξονες κινήθηκε η βυζαντινή διπλωματία προκειμένου να στηρίξει την ασφάλεια και τη διεθνή της δύναμη;
- [15832] **2.α.** Ποιοι ευθύνονται κυρίως για το Σχίσμα των Εκκλησιών και πότε έγινε αντιληπτή η σημασία του;
- [15847] **2.β.** Ποια μέσα διπλωματίας χρησιμοποιούσε το Βυζαντινό κράτος για να στηρίξει την ασφάλεια και τη διεθνή δύναμή του;
- [15853] **2.α.** Από ποια θεολογικά και δογματικά ζητήματα ξεκίνησε η έριδα που οδήγησε στο Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών το 1054 και ποια ήταν η κύρια αιτία του;
- [15855] **2.β.** Ποια πολιτική ακολούθησε ο Βασίλειος Β΄ σε σχέση με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις και ποια τα αποτελέσματά της;
- [15858] **2.α.** Ποια ήταν τα αίτια του σχίσματος μεταξύ των δυο Εκκλησιών τον 11ο αιώνα;
- [15860] **2.α.** Να παρουσιάσετε την κοινωνική διαστρωμάτωση του συστήματος της φεουδαρχίας.
- [15862] **2.α.** Ποια ήταν η έριδα και ποια η βαθύτερη αιτία που οδήγησε στο Σχίσμα μεταξύ Καθολικής και Ορθόδοξης Ανατολικής Εκκλησίας; Ποια πρόσωπα ευθύνονται σημαντικά για το Σχίσμα;
- [15866] **2.α.** Να παρουσιάσετε την κοινωνική πυραμίδα στο σύστημα της φεουδαρχίας στη Δυτική Ευρώπη.
- [15867] **2.β.** Ποια ήταν η δομή της φεουδαρχικής κοινωνίας της Δυτικής Ευρώπης κατά τον Μεσαίωνα;
- [15874] **2.α.** Να αναφέρετε τρόπους και μέσα που χρησιμοποιούσε η βυζαντινή διπλωματία για να στηρίξει την ασφάλεια και τη διεθνή δύναμη του Βυζαντίου.
- [15879] **2.β.** Να παρουσιάσετε αναλυτικά το νομοθετικό έργο που παρήχθη στα χρόνια της Μακεδονικής Δυναστείας.
- [15881] **2.α.** Ποια πολιτική ακολούθησαν οι Βυζαντινοί απέναντι στις ιταλικές πόλεις κατά τη διάρκεια του 10ου αιώνα;
- [15882] **2.α.** Κάτω από ποιες συνθήκες επιτεύχθηκε ο εκχριστιανισμός των Σλάβων της Μοραβίας και ποια ήταν τα αποτελέσματά του;
- [15883] **2.α.** Μέσα σε ποιες οικονομικές συνθήκες διαμορφώθηκε η μεσαία τάξη στο Βυζάντιο κατά τον 10ο και 11ο αι., ποιες ήταν οι οικονομικές της δραστηριότητες και ποια ήταν η ανάμειξή της στην πολιτική ζωή;
- [15884] **2.α.** Ποιες κοινωνικές ομάδες συγκροτούν το βυζαντινό χωρίον (= κοινότητα) από τον 6ο αιώνα και κάτω από ποιες συνθήκες οι μικροκαλλιεργητές μετατρέπονταν σε παροίκους;
- [15900] **2.β.** Από ποιους αποτελούνταν η μεσαία τάξη στη βυζαντινή κοινωνία στη διάρκεια του 10ου και 11ου αι. και ποια η σχέση τους με την πολιτική ζωή της αυτοκρατορίας;
- [15916] **2.α.** Ποια ήταν τα αίτια του Σχίσματος του 1054;
- [15965] **2.α.** Με ποιες ενέργειες ο Κωνσταντίνος και ο Μεθόδιος συνέβαλαν στον εκχριστιανισμό των Σλάβων;
- [16081] **2.α.** Να παρουσιάσετε τους τρόπους και τα μέσα της βυζαντινής διπλωματίας για να επιτύχει τους σκοπούς της και να αναφέρετε τον ρόλο του αυτοκράτορα και του Λογοθέτη του Δρόμου.
- [17043] **2.α.** Ποιο ήταν το περιεχόμενο των «Βασιλικών» και των «Νεαρών», νομοθετημάτων της Μακεδονικής Δυναστείας;
- [17045] **2.α.** Ποιες είναι οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις στη διάρκεια του 10ου αιώνα και ποιο το αποτέλεσμα;
- [17271] **2.β.** Ποια στοιχεία διαμόρφωσαν το σύστημα της φεουδαρχίας κατά την διάρκεια του 8ου αι. μετά την κατάρρευση των Μεροβιγγείων;
- [17272] **2.α.** Ποια ήταν η κοινωνική δομή του βυζαντινού χωρίου τον 6ο αι.;

- [17403] 2.a. Πώς διαμορφώθηκαν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις τον 10ο αιώνα και με ποιες συνέπειες;
- [17406] 2.a. Ποιες ήταν οι αιτίες που συνέβαλαν στην επικράτηση του συστήματος της φεουδαρχίας στη Δύση τον 8ο αιώνα;
- [17461] 2.a. Να παρουσιάσετε τους τρόπους και τα μέσα που χρησιμοποιούσε το Βυζαντινό κράτος στην άσκηση της διπλωματίας και ποιοι διαχειρίζονταν την εξωτερική του πολιτική.
- [17464] 2.a. Μετά τις μεταβολές που εκδηλώθηκαν στην εξέλιξη της αγροτικής κοινότητας τον 8ο αιώνα, ποια επίπτωση είχε η αλληλεγγύη των μελών της και πώς έδρασαν οι Μακεδόνες αυτοκράτορες κατά των δυνατών;
- [17469] 2.β. Πώς συντελέστηκε ο εκχριστιανισμός των Μοραβών από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία;
- [17472] 2.a. Πώς διαμορφώνεται η ανώτερη τάξη στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία από τα τέλη του 10ου αιώνα;
- [17579] 2.a. Να αναφέρετε τον τρόπο εκχριστιανισμού των Μοραβών από το Βυζάντιο.
- [17586] 2.β. Ποιες ήταν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις στα χρόνια του Βασιλείου Β';
- [17588] 2.a. Τι παραχωρούσαν οι ιεραρχικά ανώτεροι άρχοντες της Δυτικής Ευρώπης στους υποτελείς τους τον 8ο αιώνα, με τι αντάλλαγμα και πώς αναγνωριζόταν επίσημα η υποτελεία τους;
- [17639] 2.a. Πώς έδρασε το Βυζάντιο στο ζήτημα του εκχριστιανισμού των Βουλγάρων;
- [17656] 2.a. Να αναφερθείτε στα επιμέρους θεολογικά/δογματικά ζητήματα, στα οποία διαφώνησαν μεταξύ τους οι Εκκλησίες της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης και να προσδιορίσετε τη βασική αιτία που οδήγησε στο Σχίσμα του 1054.
- [17657] 2.β. Να αναφερθείτε στη συμφωνία που συνάφθηκε ανάμεσα στο Βυζάντιο και τη Βενετία τον 10ο αι. και στις συνέπειές της.
- [17729] 2.a. Ποιοι αποτελούσαν την μεσαία τάξη στο Βυζάντιο κατά τον 10ο και 11ο αιώνα;
- [17730] 2.a. Πώς εκδηλώθηκε το Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών και ποια ήταν τα βαθύτερα αίτια γι' αυτό;
- [17732] 2.a. Ποια ήταν η σύνθεση της κυρίαρχης τάξης στο Βυζαντινό κράτος κατά τον 10ο και 11ο αιώνα;
- [17934] 2.a. Να εξηγήσετε πως ο ανταγωνισμός των δύο εκκλησιών (Ανατολικής και Δυτικής) οδήγησαν στο Πρώτο Σχίσμα.
- [17937] 2.a. Να εκθέσετε τα χαρακτηριστικά της μεσαιάς τάξης στο Βυζάντιο κατά τον 10ο και 11ο αιώνα.
- [18073] 2.a. Ποια ήταν η διάρθρωση της κοινωνικής πυραμίδας στη φεουδαρχική Ευρώπη;
- [18082] 2.a. Πώς διαρθρωνόταν η κοινωνική πυραμίδα στη Δυτική Ευρώπη κατά την περίοδο της φεουδαρχίας;
- [18305] 2.β. Ποιους τρόπους και μέσα χρησιμοποιούσε η Βυζαντινή διπλωματία και ποιοι ήταν υπεύθυνοι για την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής;
- [18313] 2.a. Να περιγράψετε τη διαστρωμάτωση της κοινωνικής πυραμίδας της φεουδαρχίας στη Δυτική Ευρώπη.
- [18321] 2.a. Ποιες ήταν οι σχέσεις που αναπτύχθηκαν μεταξύ του Βυζαντίου και των ιταλικών ναυτικών πόλεων τον 10ο αιώνα και τι είδους πολιτική εγκαινίασαν;
- [18344] 2.a. Κάτω από ποιες συνθήκες πραγματοποιήθηκε η αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία το 863 και ποια ήταν τα αποτελέσματά της;
- [18412] 2.a. Πώς διαμορφώνεται η μεσαία τάξη τον 10ο με 11ο αι., στο Βυζάντιο και ποιος ο ρόλος της στα πολιτικά πράγματα;
- [18414] 2.a. Ποια ήταν τα μέσα με τα οποία ασκούσαν οι Βυζαντινοί τη διπλωματία;
- [18455] 2.a. Ποια ήταν τα αίτια του σχίσματος μεταξύ των δυο Εκκλησιών τον 11ο αιώνα;
- [18508] 2.a. Ποιες κοινωνικές ομάδες συγκροτούν το βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) κατά τον 6ο αιώνα και ποιες κοινωνικές διαφοροποιήσεις συντελούνται σ' αυτό στα τέλη του 8ου αιώνα;
- [18626] 2.a. Ποιες σχέσεις ανάπτυξης το Βυζάντιο με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις στη διάρκεια του 10ου αι. και ποιες ήταν οι συνέπειες αυτών των σχέσεων;
- [18675] 2.a. Να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο έδρασαν οι Βυζαντινοί στο θέμα του εκχριστιανισμού των Βουλγάρων.
- [18715] 2.a. Ποιες πρωτοβουλίες ανέλαβε το Βυζάντιο στο ζήτημα του εκχριστιανισμού των Βουλγάρων και ποια ήταν τα αποτελέσματά τους;
- [18798] 2.a. Ποιες ήταν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις τον 10ο αιώνα και ποιες οι συνέπειες;
- [19811] 2.a. Ποια πολιτική ακολούθησε το Βυζάντιο έναντι των Βενετών από τον 10ο αιώνα και κυρίως ο αυτοκράτορας Βασίλειος Β' και ποια τα αποτελέσματά της;
- [19820] 2.a. Ποια ήταν η κύρια αιτία του Σχίσματος των δύο Εκκλησιών (1054) και ποια πρόσωπα και με ποιες ενέργειες ευθύνονται γι' αυτό;
- [20204] 2.a. Ποια ήταν τα μέσα που χρησιμοποιούσε η βυζαντινή διπλωματία;
- [20206] 2.a. Πώς διαμορφώθηκαν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές πόλεις στη διάρκεια του 10ου αιώνα;
- [20358] 2.a. Μέσα σε ποιες συνθήκες πραγματοποιήθηκε η αποστολή ιεραποστόλων από το Βυζάντιο στη Μοραβία και ποια ήταν τα αποτελέσματά της;
- [20384] 2.a. Πώς πραγματοποιήθηκε ο εκχριστιανισμός των Βουλγάρων από το Βυζάντιο;
- [20398] 2.a. Ποια ήταν τα αίτια του σχίσματος μεταξύ των δυο Εκκλησιών τον 11ο αιώνα;
- [20409] 2.a. Να παρουσιάσετε τη δομή της φεουδαρχικής κοινωνίας.
- [20432] 2.a. Ποιες ήταν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές πόλεις τον 10ο αιώνα;
- [20439] 2.a. Να περιγράψετε τους τρόπους και τα μέσα με τα οποία το Βυζαντινό Κράτος ασκούσε τη διπλωματία του.
- [20445] 2.a. Να περιγράψετε την κοινωνική πυραμίδα στη Δυτική Ευρώπη μετά την επικράτηση του συστήματος της φεουδαρχίας.
- [20454] 2.a. Να αναφέρετε τον τρόπο εκχριστιανισμού των Μοραβών από το Βυζάντιο.

- [20478] 2.α. Πώς διαμορφώθηκαν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις από τον 10 ο αιώνα και εξής και ποια ήταν η συμβολή του αυτοκράτορα Βασίλειου Β' στην εξέλιξη αυτή;
- [20512] 2.α. Πώς διαμορφώθηκαν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις στη διάρκεια του 10ου αιώνα;
- [20566] 2.α. Να αναφερθείτε σε δύο από τα αξιόλογα νομοθετήματα της Μακεδονικής Δυναστείας και να εξηγήσετε για ποιον λόγο θεωρούνται σημαντικά.
- [20569] 2.α. Ποιοι ήταν οι λόγοι που οδήγησαν στο σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών (1054);
- [20627] 2.α. Πώς διαρθρώνεται η κοινωνική πυραμίδα του φραγκικού κράτους;
- [20628] 2.α. Ποια ήταν η σύνθεση της ανώτερης αριστοκρατίας της μεσοβυζαντινής κοινωνίας, μετά τα τέλη του 10ου αι.;
- [20664] 2.α. Σε ποια μέσα και ποιες μεθόδους κατέφυγε το Βυζάντιο για να στηρίξει την ασφάλειά του και τη διεθνή δύναμή του;
- [20676] 2.α. Ποιες ήταν οι σχέσεις του Βυζαντίου με τις ιταλικές ναυτικές πόλεις στη διάρκεια του 10ου αι.;
- [20922] 2.α. Ποιες ήταν οι διαφωνίες και ποια η κύρια αιτία που οδήγησαν στο Σχίσμα των δύο Εκκλησιών; Πότε έγινε αντιληπτή η σημασία του;
- [20929] 2.α. Ποιες κοινωνικές ομάδες συγκροτούν το βυζαντινό χωρίον (= κοινότητα) από τον 6ο αιώνα και κάτω από ποιες συνθήκες οι μικροκαλλιεργητές υποβιβάζονταν σε παρόικους;
- [20936] 2.α. Ποιους τρόπους και μέσα χρησιμοποίησε η Βυζαντινή διπλωματία και ποιοι ήταν υπεύθυνοι για την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής;
- [21058] 2.α. Ποιες κοινωνικές τάξεις αποτελούν το «βυζαντινό χωρίον», που εμφανίζεται κατά τον 6ο αιώνα και ποια τα χαρακτηριστικά τους;
- [21171] 2.α. Να παρουσιάσετε τους τρόπους και τα μέσα της βυζαντινής διπλωματίας για να επιτύχει τους σκοπούς της και να αναφέρετε σχετικά τον ρόλο του αυτοκράτορα και του Λογοθέτη του Δρόμου.

[Ιστορικοί όροι]

Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

αλληλέγγυον	Λογοθέτης του Δρόμου
filioque	ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες (βυζαντινού χωρίου)
βασάλος	Επαναγωγή
Βασιλικά (στη νομοθεσία)	Νεαρές
τα Βασιλικά	πάροικοι
βασιλικοί	Πρόχειρος Νόμος
βογιάροι	Πρόχειρος Νόμος (870- 879)
γλαγολιτικό αλφάβητο	Πρώτο Σχίσμα
δυνατοί	τελετή της περιβολής
κοινότητες χωριών	φέουδο

[Σωστό-Λάθος]

Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- 1) Η Επαναγωγή είναι μια συλλογή νομοθετημάτων που καθορίζουν με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη.
- 2) Κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο οι ελεύθεροι αγρότες ήταν οργανωμένοι σε κοινότητες χωριών.
- 3) Ο Λογοθέτης του Δρόμου, στενός συνεργάτης του αυτοκράτορα, ήδη από τον 7ο αιώνα, ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή ξένων πρεσβευτών.
- 4) Το σύστημα της φεουδαρχίας αναπτύχθηκε στη διάρκεια του 8ου αιώνα, μετά την κατάρρευση της δυναστείας των Μεροβιγγείων.
- 5) Ο Κύριλλος μετέφρασε την Αγία Γραφή στα σλαβονικά.
- 6) Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής τους φιλολογίας στους ιεραποστόλους Κύριλλο και Μεθόδιο.
- 7) Οι μικροκαλλιεργητές, κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο, υπερφορτωμένοι από τους φόρους, προτιμούν να παραχωρήσουν τους κλήρους τους και να γίνουν δούλοι των δυνατών.
- 8) Οι πάροικοι του φεουδαρχικού συστήματος αποτελούσαν την πλειονότητα των αγροτών και απολάμβαναν μια περιορισμένη ελευθερία.
- 9) Κύρια αιτία του Σχίσματος του 1054 ήταν η διεκδίκηση, εκ μέρους της Ρώμης, της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο.
- 10) Με τις «Νεαρές» καθορίζονταν με ακρίβεια οι αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη.
- 11) Οι Μακεδόνες αυτοκράτορες έλαβαν ιδιαίτερα μέτρα που αποσκοπούσαν στην ισχυροποίηση των δυνατών.
- 12) Κύριες αιτίες του Σχίσματος (1054) υπήρξαν θεολογικά και δογματικά ζητήματα, όπως η νηστεία του Σαββάτου και η αγαμία του κλήρου.
- 13) Ο Βασίλειος Β' ήταν ο πρώτος βυζαντινός αυτοκράτορας που παραχώρησε εμπορικά προνόμια στους Βενετούς.

- 14) Το μεγαλύτερο πλήγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
- 15) Μετά το 10ο αιώνα, οι βασιλικοί δε μονοπωλούν τα κυριότερα στρατιωτικά και πολιτικά αξιώματα στο Βυζάντιο.
- 16) Ο φόρος των γεωργιών που εγκατέλειπαν τη γη τους, μετά τον 8ο αιώνα, επιβάρυνε τους γείτονες.
- 17) Η παραχώρηση προνομίων του Βασιλείου Β΄ στους Βενετούς κατά τον 10ο αιώνα αποδείχθηκε συμφέρουσα για τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.
- 18) Οι Βούλγαροι ευγενείς (Βογιάροι) ήταν σύμφωνοι με την απόφαση του ηγεμόνα τους Βόρη να ασπαστούν τον χριστιανισμό.
- 19) Στη δυτική Ευρώπη στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας ήταν οι βασάλοι.
- 20) Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής τους φιλολογίας στους Μεθόδιο και Κύριλλο.
- 21) Το πρώτο Σχίσμα των δύο εκκλησιών συνέβη τον 9ο αι. μ.Χ.
- 22) Η ευρωπαϊκή μεσαιωνική κοινωνία αποκαλείται φεουδαρχική.
- 23) Το Βυζάντιο χρησιμοποιούσε τον εκχριστιανισμό άλλων λαών ως διπλωματικό μέσο.
- 24) Ο Μεθόδιος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 25) Ο Λογοθέτης του Δρόμου χάραξε τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής.
- 26) Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 27) Το μεγαλύτερο πλήγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
- 28) Η έριδα, η οποία οδήγησε στο Σχίσμα των δύο Εκκλησιών, ξεκίνησε κυρίως από το δόγμα της Ρωμαϊκής Εκκλησίας περί εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υίο.
- 29) Σταθμό στη διαμόρφωση του συστήματος της φεουδαρχίας αποτέλεσαν οι μεταρρυθμίσεις του Πιπίνου.
- 30) Η κοσμοϊστορική σημασία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δύο Εκκλησιών έγινε αντιληπτή αργότερα, ενώ οι σύγχρονοι δεν έδωσαν προσοχή στο γεγονός.
- 31) Οι Βούλγαροι ζήτησαν από τον Μιχαήλ Γ΄ τον εκχριστιανισμό τους.
- 32) Οι μεγάλοι γαιοκτήμονες συγκροτούσαν την ισχυρή μεσαία τάξη της βυζαντινής κοινωνίας κατά τον 10ο αι.
- 33) Σημαντικό μέσο άσκησης της βυζαντινής εξωτερικής πολιτικής ήταν η σύναψη συμμαχιών οι οποίες βασίζονταν σε επιγαμίες.
- 34) Ο Λογοθέτης του Δρόμου είχε την ευθύνη των οικονομικών της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.
- 35) Τα θέματα εμφανίστηκαν πρώτα στις ευρωπαϊκές περιοχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας και μετά στις ασιατικές.
- 36) Ο εκχριστιανισμός των Βουλγάρων πραγματοποιήθηκε από τα αδέρφια Κωνσταντίνο - Κύριλλο και Μεθόδιο με ιεραποστολή που οργανώθηκε το 863.
- 37) Ο εκχριστιανισμός των Βουλγάρων οργανώθηκε από το βυζαντινό κράτος με την αποστολή των αδελφών Κωνσταντίνου-Κύριλλου και Μεθόδιου.
- 38) Οι δυνατοί ήταν ιδιοκτήτες μεγάλων εκτάσεων γης και κατείχαν τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στις κοινότητες χωριών.
- 39) Η Επαναγωγή αποτελούσε τη μεγαλύτερη νομική συλλογή του βυζαντινού κράτους και στηρίχθηκε κυρίως στην ιουστινιάνεια νομοθεσία.
- 40) Το αλληλέγγυο ήταν νόμος που καθιερώθηκε από τους Μακεδόνες βασιλείς και απάλλαξε τους δυνατούς από κάθε φορολογική υποχρέωση.
- 41) Η τελετή της περιβολής ήταν η επίσημη αναγνώριση ενός δούλου ως υποτελούς ενός άρχοντα.
- 42) Κύρια αιτία του Σχίσματος (1054) υπήρξε η διαφωνία των δύο Εκκλησιών πάνω στο filioque.
- 43) Η κοινωνία του Φραγκικού κράτους ήταν κυρίως κτηνοτροφική.
- 44) Το «αλληλέγγυον» ενόησε ιδιαίτερα τους δυνατούς.
- 45) Τολμηροί βυζαντινοί μεγάλεμποροι επιχειρούσαν μακρινά ταξίδια για να εμπορευτούν πολύτιμα αγαθά κατά τη διάρκεια του 11ου αιώνα.
- 46) Ο πατριάρχης Φώτιος φαίνεται ότι ήταν ο εμπνευστής της θεωρίας των δύο εξουσιών, του αυτοκράτορα και του πατριάρχη.
- 47) Από τα μέσα του 11ου αιώνα στο εμπόριο της Δυτικής Ευρώπης πρωταγωνιστούν κυρίως μουσουλμάνοι και χριστιανοί έμποροι από την Τεργέστη και τη Βουδαπέστη.
- 48) Το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από την Υίο υπήρξε αιτία του Πρώτου Σχίσματος των εκκλησιών.
- 49) Ο αυτοκράτορας με τον πατριάρχη χάραζαν τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.
- 50) Οι κόμητες, βαρόνοι και μαρκήσιοι δεν είχαν καμιά εξάρτηση από τον βασιλιά στο Φραγκικό Κράτος.
- 51) Η αποστολή βυζαντινών ιεραποστόλων στη Μοραβία το 863 έγινε ύστερα από πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας Βόρη.
- 52) Στη φεουδαρχική Ευρώπη οι διάφορες κοινωνικές ομάδες συνδέθηκαν μεταξύ τους με δεσμούς εξάρτησης.
- 53) Η Επαναγωγή ήταν μία συλλογή νομοθετημάτων που καθόριζαν με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη.
- 54) Ο εκχριστιανισμός των Βουλγάρων πραγματοποιήθηκε από τους ιεραποστόλους Κύριλλο και Μεθόδιο.
- 55) Το βυζαντινό χωρίον που εμφανίστηκε τον 6ο αιώνα αποτελείται από τους βασιλικούς, τους εμποροβιοτέχνες και τους μικροϊδιοκτήτες.
- 56) Κύρια αιτία του Σχίσματος των εκκλησιών της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης ήταν η διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο από την εκκλησία της Ρώμης.
- 57) Στο φεουδαρχικό σύστημα οι πάροικοι αποτελούσαν την πλειονότητα των αγροτών.
- 58) Κάτοχοι φέουδων στη Δυτική Ευρώπη μπορούσαν να είναι και οι εκκλησιαστικοί άρχοντες.

- 59) Σταθμό στη διαμόρφωση του συστήματος της φεουδαρχίας αποτέλεσαν οι μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου.
- 60) Ο Λογοθέτης του Δρόμου είχε ανάμεσα στις αρμοδιότητές του ήδη από τον 7ο αιώνα, την υποδοχή ξενών πρεσβευτών.
- 61) Στις κοινότητες των χωρίων τον 7ο αιώνα τη δυναμικότερη τάξη τη συγκροτούσαν οι γαιοκτήμονες.
- 62) Το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque) ήταν το βασικότερο αίτιο για το Πρώτο Σχίσμα το 867 ανάμεσα στην Ορθόδοξη και τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.
- 63) Τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) κατέχουν οι «δυνατοί».
- 64) Κύρια αιτία του Σχίσματος των δύο Εκκλησιών (1054) ήταν η διεκδίκηση, εκ μέρους της Ρώμης, της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο.
- 65) Το νομοθέτημα «Πρόχειρος Νόμος» ήταν ένα πρακτικό εγχειρίδιο που περιλάμβανε διατάξεις Δημοσίου και Αστικού Δικαίου.
- 66) Οι λειτουργίες της φεουδαρχίας είναι πέντε.
- 67) Ο Σλάβος ηγεμόνας Ραστισλάβος ζήτησε από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Γ' να εκχριστιανίσει τους Σλάβους της Μοραβίας.
- 68) Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας της φεουδαρχίας ήταν ο βασιλιάς.
- 69) Η αφορμή για τη Θρησκευτική Μεταρρύθμιση ήταν η μαζική έκδοση και πώληση εγγράφων άφεσης αμαρτιών το 1515.
- 70) Οι μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου αποτέλεσαν σταθμό για τη διαμόρφωση του συστήματος της φεουδαρχίας.
- 71) Το αλληλέγγυον ως νόμος αποτέλεσε βαρύ πλήγμα για τους δυνατούς του βυζαντινού χωρίου.
- 72) Ο εκχριστιανισμός χρησιμοποιήθηκε ως βασικό μέσο της βυζαντινής διπλωματίας για την ασφάλεια της αυτοκρατορίας.
- 73) Οι μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου συνέβαλαν στη διαμόρφωση της φεουδαρχίας.
- 74) Στενός συνεργάτης του βυζαντινού αυτοκράτορα και υπεύθυνος για τα οικονομικά της αυτοκρατορίας ήταν ο Λογοθέτης του Δρόμου.
- 75) Ο ανταγωνισμός μεταξύ πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης και Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας για τον εκχριστιανισμό των Μοραβίων είχε ως συνέπεια το Πρώτο Σχίσμα (867).
- 76) Με το αλληλέγγυον επλήγησαν ιδιαίτερα οι μικροκαλλιεργητές, που προτιμούσαν να εγκαταλείπουν τους κλήρους τους.
- 77) Ένας από τους τρόπους άσκησης διπλωματίας για το Βυζαντινό κράτος ήταν οι χορηγίες σε χρήμα ή δώρα σε ξένους ηγεμόνες.
- 78) Οι βασιλικοί δέσποζαν ανάμεσα στην αριστοκρατική τάξη της βυζαντινής κοινωνίας.
- 79) Ο Λογοθέτης του δρόμου ήταν υπεύθυνος για τη χάραξη της εξωτερικής πολιτικής του Βυζαντινού κράτους.
- 80) Ο Κύριλλος μετέφρασε την Αγία Γραφή στα σλαβονικά.
- 81) Την περίοδο του Σχίσματος μεταξύ των δύο εκκλησιών οι σύγχρονοι δεν έδωσαν στο γεγονός ιδιαίτερη προσοχή.
- 82) Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει λόγος για ταύτιση του θεσμού της πρόνοιας με τον θεσμό της φεουδαρχίας.
- 83) Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής φιλολογίας τους στους αδελφούς Κωνσταντίνο Κύριλλο και Μεθόδιο.
- 84) Τα συμφέροντα των μεγάλων γαιοκτημόνων στο Βυζαντινό Κράτος έρχονταν σε σύγκρουση με εκείνα της παλατιανής αριστοκρατίας.
- 85) Τον 11ο αιώνα η τάξη των επιχειρηματιών συμμετείχε ενεργά στην πολιτική ζωή του Βυζαντίου.
- 86) Ο Πρόχειρος Νόμος δεν αντλεί στοιχεία από την Εκλογή των Ισαύρων.
- 87) Το 864 ο Βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης βαπτίστηκε Χριστιανός στην Κωνσταντινούπολη.
- 88) Από τα τέλη του 10ου αιώνα οι μεγαλογαιοκτήμονες και η παλατιανή αριστοκρατία αποτελούν μια ενιαία τάξη.
- 89) Στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) δεσπόζει ο ιερέας με το ηθικό κύρος του.
- 90) Το μεγαλύτερο πλήγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
- 91) Η νομική συλλογή, τα Βασιλικά, στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην Ιουστινιάνεια νομοθεσία.
- 92) Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 93) Οι Νεαρές αντλούν πολλά στοιχεία από την Εκλογή παρά το γεγονός ότι ασκούν αρνητική κριτική σ' αυτήν.
- 94) Για το Σχίσμα του 1054 μεγάλες ευθύνες πρέπει να αποδοθούν στον πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλάριο και στον καρδινάλιο Ουμβέρτο.
- 95) Με απόφαση της Συνόδου του 870 στην Κωνσταντινούπολη, η Βουλγαρία θα υπαγόταν στο πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης.
- 96) Το μεγαλύτερο στήριγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
- 97) Ο Βασίλειος Β' εγκαινίασε την πολιτική παραχώρησης προνομίων στο βενετικό εμπορικό κεφάλαιο.
- 98) Στο Βυζάντιο, από τα τέλη του 10ου αιώνα η αριστοκρατία της γης και η αριστοκρατία των αξιωμάτων συνδέθηκε με επιγαμίες.
- 99) Στις Νεαρές της Μακεδονικής Δυναστείας φαίνεται ότι το κράτος ταυτίζεται με τον αυτοκράτορα.
- 100) Η Μακεδονική δυναστεία επιδίωξε την επιστροφή στο Ρωμαϊκό Δίκαιο.
- 101) Τα Βασιλικά στηρίχθηκαν σε μεγάλο βαθμό στο νομικό έργο των Ισαύρων.
- 102) Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Γ' βάπτισε χριστιανό τον ηγεμόνα των Βουλγάρων, δίνοντάς του το όνομά του.
- 103) Ο Βασίλειος Β' συνήψε εμπορική συμφωνία με τους Βενετούς, εγκαινιάζοντας μια πολιτική προνομίων στο βενετικό εμπορικό κεφάλαιο.
- 104) Το βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) εμφανίζεται κατά τον 10^ο αιώνα και συγκροτείται από τους δυνατούς.
- 105) Η φεουδαρχία είχε δύο λειτουργίες: στρατιωτική και εμπορική.
- 106) Η τελετή της περιβολής αφορούσε τον κλήρο και τους ιερείς της καθολικής εκκλησίας.
- 107) Το βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) εμφανίζεται τον 7ο αιώνα και συγκροτείται από τους δυνατούς.

- 108) Σο αλληλέγγυον ήταν ένας φόρος που επέβαλαν οι δυνατοί.
- 109) Το Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών σημειώθηκε το 1054.
- 110) Ο Πρόχειρος Νόμος ήταν μια συλλογή νομοθετημάτων που καθόριζε τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη.
- 111) Ο Βασίλειος Β΄ συνήψε εμπορική συμφωνία με τους Βενετούς, εγκαινιάζοντας μια πολιτική προνομίων στο βενετικό εμπορικό κεφάλαιο.
- 112) Τα Βασιλικά ήταν η μεγαλύτερη νομική συλλογή κατά την περίοδο της μακεδονικής δυναστείας.
- 113) Η κοινωνία του φραγκικού κράτους ήταν κυρίως αγροτική.
- 114) Κάτοχοι φέουδων μπορούσαν να είναι και εκκλησιαστικοί άρχοντες.
- 115) Ο ηγεμόνας των Μοραβών Ραστισλάβος βαπτίστηκε χριστιανός και έλαβε το όνομα Μιχαήλ.
- 116) Με την απόφαση της συνόδου της Κωνσταντινούπολης το 870, η Βουλγαρία θα υπαγόταν στη δικαιοδοσία του Πάπα της Ρώμης.
- 117) Οι Βυζαντινοί δεν επεδίωξαν τον εκχριστιανισμό του σλαβικού κόσμου.
- 118) Για το Βυζάντιο ο εκχριστιανισμός άλλων λαών αποτελούσε ισχυρότατο μέσο για τη διασφάλιση των συνόρων του και για την προώθηση της διεθνούς ακτινοβολίας του.
- 119) Η παραχώρηση εμπορικών διευκολύνσεων στις ιταλικές ναυτικές πόλεις από μέρος των βυζαντινών στη διάρκεια του 10ου αι. έβλαψε τελικά τα συμφέροντα του Βυζαντίου στη Μεσόγειο.
- 120) Στο σύστημα της φεουδαρχίας ο στρατός τέθηκε απευθείας κάτω από την εξουσία του βασιλιά.
- 121) Η σημασία του Σχίσματος των δύο Εκκλησιών έγινε αντιληπτή αργότερα, μετά από τέσσερις αιώνες.
- 122) Μία από τις σημαντικότερες πλευρές της εσωτερικής πολιτικής των Μακεδόνων ήταν ο αγώνας κατά των δυνατών.
- 123) Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας στο Φραγκικό Κράτος βρίσκονταν οι φεουδάρχες.
- 124) Τον 9ο αι. ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος ανέπτυξαν ιεραποστολική δράση στο νεοσύστατο Ρωσικό κράτος.
- 125) Οι Βούλγαροι ζήτησαν ιεραποστόλους από το Βυζάντιο για τον εκχριστιανισμό τους.
- 126) Ο Πρόχειρος Νόμος αποτελεί νομικό έργο των Ισαύρων.
- 127) Ο Ραστισλάβος ήταν ο ηγεμόνας του Βουλγαρικού κράτους.
- 128) Ο Πρόχειρος Νόμος (870-879) ήταν πρακτικό εγχειρίδιο που περιελάμβανε διατάξεις Δημοσίου και Αστικού Δικαίου.
- 129) Βούλγαροι ιεραπόστολοι εναπέθεσαν τα πρώτα σπέρματα του Χριστιανισμού στο νεοσύστατο Ρωσικό Κράτος.
- 130) Οι άρχοντες του Φραγκικού Κράτους παραχωρούσαν στους υποτελείς τους εκτάσεις γης χωρίς αντάλλαγμα.
- 131) Το σύστημα της φεουδαρχίας αναπτύχθηκε τον 8ο αιώνα, μετά την κατάρρευση της δυναστείας των Καρολιδών.
- 132) Το αλληλέγγυον ήταν νόμος που υποχρέωνε τους αγρότες να καταβάλλουν φόρους.
- 133) Ο Βασίλειος Β΄ συνήψε ευνοϊκή εμπορική συνθήκη με τους Γενουάτες.
- 134) Η επίσημη αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός άλλου ισχυρότερου άρχοντα γινόταν με τη λεγόμενη τελετή της περιβολής.
- 135) Ο Μεθόδιος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 136) Τα μέλη του κλήρου στη Δυτική Ευρώπη απαγορευόταν να κατέχουν φέουδα.
- 137) Ο Βυζαντινός αυτοκράτορας σε συνεργασία με τον Λογοθέτη του Δρόμου χάραζε τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής.
- 138) Στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη κατέχουν οι πάροικοι.
- 139) Το σύστημα της φεουδαρχίας γενικεύθηκε με τη διάλυση των κρατών των Καρολιδών (10ος - 11ος αιώνας).
- 140) Ο Βόρης, ηγεμόνας των Βουλγάρων, συνεργάστηκε με τον πατριάρχη Φώτιο κατά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.
- 141) Η δογματική διαφορά σχετικά με την εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος υπήρξε η κυριότερη αιτία του Σχίσματος μεταξύ Ορθόδοξης και Καθολικής Εκκλησίας (1054).
- 142) Με την Επαναγωγή καθορίζονταν οι αρμοδιότητες του Βυζαντινού αυτοκράτορα και του πατριάρχη.
- 143) Ο φεουδαρχικός στρατός αποτελούνταν από ελεύθερους αγρότες υπό την ηγεσία του αυτοκράτορα.
- 144) Ο Πρόχειρος Νόμος περιελάμβανε διατάξεις Δημοσίου και Αστικού Δικαίου.
- 145) Το σύστημα της φεουδαρχίας αναπτύχθηκε στη διάρκεια του 8ου αιώνα.
- 146) Ο Βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης βαπτίστηκε το 864 στην Κωνσταντινούπολη και έλαβε το όνομα Μιχαήλ.
- 147) Το μεγαλύτερο πλήγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε η Επαναγωγή.
- 148) Ο Μεθόδιος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 149) Η Βουλγαρία με τη Σύνοδο του 870 υπαγόταν στη δικαιοδοσία του πάπα.
- 150) Το filioque απορρίφθηκε από τη Σύνοδο του 867 στο Βυζάντιο.
- 151) Για την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής του Βυζαντινού Κράτους εξολοκλήρου υπεύθυνος ήταν ο Λογοθέτης του Δρόμου.
- 152) Ο Κωνσταντίνος – Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο τον 9ο αιώνα.
- 153) Στο Βυζαντινό κράτος ο αυτοκράτορας είναι ταυτόχρονα θρησκευτικός και κοσμικός ηγέτης.
- 154) Το Βυζάντιο χρησιμοποίησε τον εκχριστιανισμό ως μέσο άσκησης διπλωματίας.
- 155) Στο Φραγκικό Κράτος ο βασιλιάς ήταν στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας.
- 156) Ο Βασίλειος Β΄ Μακεδόνας συνήψε με τους Βενετούς μια ευνοϊκή γι' αυτούς εμπορική συνθήκη.
- 157) Ο πατριάρχης Φώτιος συγκρούστηκε με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, οδηγώντας στο Πρώτο Σχίσμα.
- 158) Το αλληλέγγυον υποχρέωνε τους φτωχούς γείτονες να καταβάλλουν τους φόρους όσων εγκατέλειπαν τη γη τους.

- 159) Ο Λογοθέτης του Δρόμου ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή ξένων πρεσβευτών στο Βυζάντιο.
- 160) Κατά τον 9ο αιώνα η Βουλγαρική Εκκλησία οργανώθηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του πάπα Νικολάου.
- 161) Κατά τον 9ο αιώνα οι Βυζαντινοί επιδίωξαν τον εκχριστιανισμό των Σλάβων.
- 162) Ο βυζαντινός πολιτισμός ρίζωσε βαθιά στη Μοραβία από τον 9ο αιώνα.
- 163) Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 164) Μετά τον εκχριστιανισμό των Σλάβων, η Λειτουργία και το κήρυγμα στη Μοραβία γίνονταν στην ελληνική γλώσσα.
- 165) Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φεουδαρχικού συστήματος βρίσκονταν οι φεουδάρχες
- 166) Το Σχίσμα των εκκλησιών δεν προκάλεσε αντιβυζαντινή διάθεση στην Ιταλία.
- 167) Οι δυνατοί στο βυζαντινό χωρίον κατά τον 6ο αι. δεσπόζουν με το ηθικό τους κύρος.
- 168) Η σημασία του Σχίσματος των δύο Εκκλησιών έγινε αμέσως αντιληπτή από τους συγχρόνους κληρικούς και αρχηγούς κρατών.
- 169) Τον 9ο αι. ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος ανέπτυξαν ιεραποστολική δράση στο νεοσύστατο Ρωσικό κράτος.
- 170) Στη μεσαία τάξη στο Βυζάντιο τον 10ο και τον 11ο αι. συγκαταλέγονταν οι έμποροι, οι βιοτέχνες και οι δυνατοί.
- 171) Στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) δεσπόζει ο ιερέας με το αδιαμφισβήτητο ηθικό κύρος του.
- 172) Το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque) τελικά απορρίφθηκε από τη Σύνοδο του 867.
- 173) Μεγάλες ευθύνες για το Σχίσμα του 1054 έχει ο πάπας Ουρβανός Β'.
- 174) Η Επαναγωγή αποτελεί εγχειρίδιο με διατάξεις Δημόσιου και Αστικού Δικαίου.
- 175) Οι βασιλικοί ανήκουν στην ανώτερη αριστοκρατία του Βυζαντίου τον 10ο αιώνα.
- 176) Ο Πρόχειρος Νόμος (870-879) ήταν πρακτικό εγχειρίδιο που περιελάμβανε διατάξεις Δημόσιου και Αστικού Δικαίου.
- 177) Ο Σλάβος ηγεμόνας Ραστισλάβος ζήτησε από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Γ' να εκχριστιανίσει τους Σλάβους της Μοραβίας.
- 178) Το αλληλέγγυο αποτέλεσε μεγάλο πλήγμα για τους ελεύθερους μικροϊδιοκτήτες γης.
- 179) Την ευθύνη της χάραξης της εξωτερικής πολιτικής του Βυζαντινού Κράτους είχε από τον 7ο αιώνα ο Λογοθέτης του Δρόμου.
- 180) Το Σχίσμα του 1054 είχε ως βασική αιτία τη δογματική διαφορά σχετικά με την εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος.
- 181) Το σύστημα της φεουδαρχίας γενικεύτηκε κατά τον 10ο και 11ο αιώνα λόγω της ανασφάλειας που δημιουργήθηκε στο Φραγκικό Κράτος από τις εχθρικές επιδρομές.
- 182) Ο εκχριστιανισμός άλλων λαών αποτελούσε έναν από τους τρόπους άσκησης βυζαντινής διπλωματίας.
- 183) Ο πατριάρχης Φώτιος και ο πάπας Νικόλαος συνεργάστηκαν αποτελεσματικά στο θέμα του εκχριστιανισμού των Βουλγάρων.
- 184) Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φραγκικού κράτους ήταν οι βαρόνοι.
- 185) Η κοινωνία του φραγκικού κράτους ήταν κυρίως αγροτική.
- 186) Τις κατευθυντήριες γραμμές στην εξωτερική πολιτική του Βυζαντίου χάραξε ο Λογοθέτης του Δρόμου.
- 187) Ο Μεθόδιος μετέφρασε την Αγία Γραφή στα σλαβονικά.
- 188) Ο Βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης είχε αρχικά την υποστήριξη των Βουλγάρων ευγενών (βογιάρων) στο ζήτημα του εκχριστιανισμού.
- 189) Με τη συλλογή νομοθετημάτων «Επαναγωγή» το κράτος (Βυζάντιο) ταυτιζόταν πλέον με τον αυτοκράτορα.
- 190) Η τάξη των επιχειρηματιών στο Βυζάντιο, κατά τη διάρκεια του 11ου αιώνα, άρχισε να συμμετέχει ενεργά στην πολιτική ζωή της αυτοκρατορίας.
- 191) Ο Πρόχειρος Νόμος ήταν ένα από τα σημαντικότερα νομοθετήματα των Ισαύρων.
- 192) Ένα από τα μέσα της βυζαντινής διπλωματίας ο εκχριστιανισμός των λαών.
- 193) Ο πατριάρχης Φώτιος βοήθησε στην οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας.
- 194) Το σύστημα της φεουδαρχίας οργανώθηκε από του κληρικούς, με την τελετή της περιβολής.
- 195) Η Επαναγωγή ήταν η μεγαλύτερη νομική συλλογή κατά την περίοδο της μακεδονικής δυναστείας.
- 196) Οι χορηγίες σε ξένους ηγεμόνες χρησιμοποιούνταν από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία για την επίτευξη των διπλωματικών της στόχων.
- 197) Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του Φραγκικού Κράτους βρίσκεται ο βασιλιάς.
- 198) Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φραγκικού κράτους ήταν οι φεουδάρχες.
- 199) Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 200) Κατά τα τέλη του 8ου και τις αρχές του 9ου αιώνα διαμορφώνεται στο Βυζάντιο μια εμποροβιοτεχνική τάξη, η οποία αποτέλεσε την πηγή της ευημερίας του κράτους την περίοδο αυτή.
- 201) Σταθμό στη διαμόρφωση του φεουδαρχικού συστήματος αποτέλεσαν οι μεταρρυθμίσεις των διαδόχων του Καρλομάγνου.
- 202) Η δυναστεία των Μακεδόνων κατέβαλε προσπάθειες για να πλήξει τους δυνατούς.
- 203) Η οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας έγινε από την Εκκλησία της Ρώμης.
- 204) Από τα τέλη του 10ου αι. στο Βυζάντιο η αριστοκρατία της γης και η αριστοκρατία των αξιωμάτων συνδέονται με επιγαμίες, σχηματίζοντας κυρίαρχη τάξη στην οποία δεσπόζουν οι βασιλικοί.
- 205) Το αλληλέγγυον ήταν ένας νόμος που στην ουσία έπληττε τους δυνατούς.
- 206) Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο και μετέφρασε την Αγία Γραφή στη σλαβική γλώσσα.
- 207) Το filioque τελικά απορρίφθηκε από τη Σύνοδο του 876.

[Συμπλήρωσης κενών]

[14364] Να συμπληρώσετε τα κενά στο παρακάτω απόσπασμα επιλέγοντας τα κατάλληλα στοιχεία από αυτά που δίνονται στην παρένθεση. Δύο (2) στοιχεία περισσεύουν: αυτοκράτορας, χορηγίες, φιλανθρωπίες, εκχριστιανισμός, Λογοθέτης του Γενικού, Λογοθέτης του Δρόμου, επιγαμίες.

«Η βυζαντινή διπλωματία χρησιμοποιούσε ένα ευρύτατο φάσμα από τρόπους και μέσα, για να επιτύχει τους σκοπούς της. Τέτοια μέσα ήταν οι _____ (1) _____ (σε χρήμα ή δώρα) στους ξένους ηγεμόνες, η σύναψη συμμαχιών που βασιζόνταν συχνά σε _____ (2) _____, οι εμπορικές συνθήκες και, το σπουδαιότερο, ο _____ (3) _____ άλλων λαών. Ο _____ (4) _____ χάραζε τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής. Ο _____ (5) _____, ήδη από τον 7ο αιώνα, ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή ξένων πρεσβευτών, τον ορισμό των μελών των βυζαντινών πρεσβειών κ.ά.»

[15622] Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση και πτώση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): πάπας, βασιλιάς, γερουσία, φέουδα, γεωργοί, αριστοκρατία, φεουδάρχες.

«Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας ήταν ο(1). Οι άμεσοι υποτελείς του που ήταν συγχρόνως και(2), αποτελούσαν τη(ν)(3). Κάτοχοι(4), μπορούσαν να ήταν και οι εκκλησιαστικοί άρχοντες. Το υπόλοιπο τμήμα της κοινωνικής πυραμίδας αποτελούσαν οι ελεύθεροι(5), που ήταν μικροϊδιοκτήτες.»

[Πολλαπλής επιλογής]

Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στην κοινωνική πυραμίδα της φεουδαρχίας:

- α. δεν εντάσσονταν οι κληρικοί
- β. κάτοχοι φέουδων μπορούσαν να είναι και εκκλησιαστικοί άρχοντες
- γ. οι άμεσοι υποτελείς του βασιλιά αποτελούσαν την πολυπληθέστερη ομάδα
- δ. δεν υπήρχαν δούλοι

2. Την πολιτική παραχώρησης εμπορικών προνομίων στους Βενετούς εγκαίνιασε ο:

- α. Βασίλειος Β΄ Μακεδών
- β. Ηράκλειος
- γ. Λέων Γ΄ Ίσαυρος
- δ. Αλέξιος Α΄ Κομνηνός

3. Η αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία:

- α. οδήγησε στην υπαγωγή των Σλάβων της Μοραβίας στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως
- β. απέτυχε, αφού οι μαθητές του Κυρίλλου και του Μεθοδίου εκδιώχθηκαν από τον φραγκικό κλήρο
- γ. πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του πάπα
- δ. οδήγησε στην επινόηση αλφαβήτου για τη σλαβονική γλώσσα και έθεσε τις βάσεις της εθνικής φιλολογίας των Σλάβων

4. Στην κοινωνική πυραμίδα του φεουδαρχικού συστήματος, οι πάροικοι:

- α. αποτελούσαν τη μειονότητα των αγροτών και απολάμβαναν περιορισμένη ελευθερία
- β. δεν μπορούσαν να νυμφευθούν χωρίς την άδεια του φεουδάρχη
- γ. αποτελούσαν την πλειονότητα των αγροτών και απολάμβαναν αυξημένη ελευθερία
- δ. μπορούσαν να νυμφευθούν χωρίς την άδεια του φεουδάρχη

5. Το αλληλέγγυον ήταν νόμος που υποχρέωνε:

- α. τους εύπορους γείτονες να καταβάλλουν τους φόρους των φτωχών αγροτών της κοινότητας
- β. τους εύπορους γείτονες να προσφέρουν οικονομική βοήθεια στους φτωχούς αγρότες της κοινότητας
- γ. τους αυτοκράτορες να απαλλάσσουν τους φτωχούς αγρότες από τους φόρους
- δ. τους δυνατούς να παραχωρούν κλήρο γης στους ακτήμονες της κοινότητας

6. Στο πλαίσιο της τελετής της περιβολής, οι ιεραρχικά ανώτεροι άρχοντες:

- α. παραχωρούσαν στους υποτελείς τους εκτάσεις γης χωρίς αντάλλαγμα
- β. υπόσχονταν να παρέχουν στους υποτελείς τους κάθε είδους βοήθεια
- γ. παραχωρούσαν στους υποτελείς τους εκτάσεις γης, για τις οποίες απαιτούσαν ως αντάλλαγμα πίστη, υποτέλεια και διάφορες υπηρεσίες
- δ. παραχωρούσαν στους υποτελείς τους στρατιωτική προστασία σε αντάλλαγμα εκτάσεων γης που λάμβαναν από αυτούς

7. Με την αποδοχή του βαπτίσματος από τον Βούλγαρο ηγεμόνα:

- α. η διοίκηση της Βουλγαρικής Εκκλησίας ανατέθηκε σε Βούλγαρο επίσκοπο
- β. ο βουλγαρικός κλήρος προχώρησε στην οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας με τις υποδείξεις του πατριάρχη Φωτίου
- γ. ο βουλγαρικός κλήρος προχώρησε στην οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας με τις υποδείξεις του πάπα
- δ. ο ελληνικός κλήρος προχώρησε στην οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας με τις υποδείξεις του πατριάρχη Φωτίου

8. Τα Βασιλικά:

- α. ήταν η μεγαλύτερη νομική συλλογή της αυτοκρατορίας, η οποία στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην ιουστινιάνεια νομοθεσία
- β. αντλούν πολλά στοιχεία από την Εκλογή
- γ. ήταν μια συλλογή νομοθετημάτων που καθορίζουν τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη
- δ. ήταν νομικό εγχειρίδιο που περιλάμβανε διατάξεις Δημοσίου και Αστικού Δικαίου.

9. Η βυζαντινή διπλωματία χρησιμοποιούσε διάφορα μέσα, αλλά το σπουδαιότερο ήταν:

- α. η σύναψη συμμαχιών
- β. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
- γ. οι χορηγίες
- δ. η συχνότατη αποστολή πρέσβων σε ξένες χώρες

10. Η επίσημη αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός άλλου ισχυρότερου άρχοντα στη φεουδαρχική εποχή γινόταν με:

- α. το αλληλέγγυον
- β. την τελετή της περιβολής
- γ. το δικαίωμα είσπραξης φόρων
- δ. την πρόνοια

11. Η τελετή της περιβολής στη Δύση ήταν:

- α. η αφαίρεση του φέουδου από έναν άρχοντα
- β. η αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός ισχυρότερου άρχοντα
- γ. η αναγνώριση ενός φεουδάρχη ως εκκλησιαστικού άρχοντα
- δ. η παραχώρηση φέουδου σε έναν πάροικο

12. Ποιοι από τους παρακάτω δεν ήταν άμεσοι υποτελείς του βασιλιά στη δυτική φεουδαρχική κοινωνία;

- α. κόμητες
- β. πάροικοι
- γ. βαρώνοι
- δ. μαρκήσιοι

13. Στις βυζαντινές κοινότητες χωρίων οικονομικά ισχυρότεροι ήταν:

- α. οι δυνατοί
- β. οι ιερείς
- γ. οι ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες γης
- δ. οι πάροικοι

14. Τρόπο άσκησης της βυζαντινής διπλωματίας δεν αποτελούσε:

- α. η αποστολή πρεσβειών
- β. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
- γ. η κήρυξη πολέμων
- δ. οι επιγαμίες.

15. Το πρακτικό εγχειρίδιο που περιλάμβανε διατάξεις Δημοσίου και Αστικού Δικαίου στα χρόνια της Μακεδονικής Δυναστείας φέρει το όνομα:

- α. Πρόχειρος Νόμος
- β. Επαναγωγή
- γ. Βασιλικά
- δ. Νεαρές

16. Στο σύστημα της φεουδαρχίας:

- α. τη μεγάλη μάζα του πληθυσμού αποτελούσαν οι φεουδάρχες
- β. ο στρατός τέθηκε κάτω από την ηγεσία των φεουδαρχών

- γ. προϋπόθεση για την ένταξη στον κλήρο ήταν η τελετή περιβολής
- δ. ο στρατός τέθηκε κάτω από την ηγεσία του αυτοκράτορα

17. Διαφωνίες που οδήγησαν στο Σχίσμα των δύο Εκκλησιών ήταν:

- α. η χρήση των αζύμων στη Θεία Λειτουργία
- β. το Δόγμα της εκτόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό
- γ. η νηστεία του Σαββάτου
- δ. όλα τα παραπάνω

18. Ο εκχριστιανισμός των Βουλγάρων πραγματοποιήθηκε από:

- α. τους ιεραποστόλους Κύριλλο και Μεθόδιο
- β. τον πατριάρχη Φώτιο και τον αυτοκράτορα Μιχαήλ Γ΄
- γ. τον πάπα και τον Κάρολο τον μέγα
- δ. τον βούλγαρο ηγεμόνα Βόρη.

19. Το βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) που εμφανίζεται κατά τον 6ο αι. αποτελείται από:

- α. τους βασιλικούς, τους δυνατούς και τους μικροϊδιοκτήτες
- β. τους δυνατούς, τους εμποροβιοτέχνες και τους μικροϊδιοκτήτες
- γ. τους δυνατούς και τους προνοιάριους
- δ. τον ιερέα, τους δυνατούς και τους ελεύθερους μικροϊδιοκτήτες.

20. Κύρια αιτία του σχίσματος των εκκλησιών της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης ήταν:

- α. οι διαφωνίες σε θεολογικά ζητήματα
- β. η αντιπαράθεση του καρδινάλιου Ουμβέρτου με τον πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλάριο
- γ. το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque)
- δ. η διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο από την εκκλησία της Ρώμης, την οποία δεν μπορούσε να αποδεχτεί η εκκλησία της Κωνσταντινούπολης.

21. Στο φεουδαρχικό σύστημα οι πάροικοι:

- α. έπαιρναν γαίες ως αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες τους
- β. απολάμβαναν απόλυτη ελευθερία
- γ. αποτελούσαν την πλειονότητα των αγροτών
- δ. ήταν μικροϊδιοκτήτες

22. Η συλλογή νομοθετημάτων που καθόριζε με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη ήταν:

- α. τα Βασιλικά
- β. οι Νεαρές
- γ. η Επαναγωγή
- δ. ο Πρόχειρος Νόμος

23. Το Πρώτο Σχίσμα χρονολογείται το:

- α. 622
- β. 867
- γ. 1054
- δ. 1204

24. Το σπουδαιότερο μέσο για να στηρίξει το Βυζάντιο την ασφάλειά του και τη διεθνή δύναμή του ήταν:

- α. η βυζαντινή διπλωματία
- β. η σύναψη συμμαχιών
- γ. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
- δ. η σύναψη εμπορικών συνθηκών

25. Η αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία έγινε ύστερα από πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας:

- α. Βόρη
- β. Ραστισλάβου
- γ. Οσμάν
- δ. Ταμερλάνου

26. Στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη κατέχουν:

- α. οι δυνατοί
- β. οι πάροικοι
- γ. οι ιερείς
- δ. οι βασιλικοί

27. Τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής του βυζαντινού κράτους χάραξε:

- α. οι λογοθέτης του Γενικού
- β. ο πρεσβευτής
- γ. ο αυτοκράτορας
- δ. ο λογοθέτης του Δρόμου

28. Στο φεουδαρχικό σύστημα η παραμέληση των υποχρεώσεων εκ μέρους των υποτελών συνεπαγόταν:

- α. υπαγωγή σε καθεστώς δουλείας
- β. σωματική τιμωρία
- γ. αφαίρεση του φέουδου
- δ. εξορία

29. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας της φεουδαρχίας ήταν:

- α. οι βασάλοι
- β. οι βαρώνοι
- γ. οι εκκλησιαστικοί άρχοντες
- δ. ο βασιλιάς

30. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά της φεουδαρχίας ήταν τα εξής:

- α. αλληλεγγύη και σεβασμός
- β. καλλιέργεια της γης και ανταλλακτική οικονομία
- γ. προστασία και εξάρτηση
- δ. ισοδυναμία και σύγκρουση κοσμικής και παπικής εξουσίας

31. Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ εμπιστεύτηκε το έργο του εκχριστιανισμού των Σλάβων στον ιερομόναχο Κωνσταντίνο-Κύριλλο, επειδή:

- α. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε προσωπικά το Σλάβο ηγεμόνα Ραστισλάβο
- β. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος είχε αδελφό τον ιερομόναχο Μεθόδιο
- γ. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε τη σλαβονική γλώσσα
- δ. το ζήτησε ο Πατριάρχης Φώτιος

32. Ο Βασίλειος Β' συνήψε ευνοϊκή εμπορική συνθήκη με:

- α. τους Γενουάτες
- β. τους Βενετούς
- γ. τους Νορμανδούς
- δ. τους Λογγοβάρδους

33. Άμεσοι υποτελείς του βασιλιά στην κοινωνική ιεραρχία της φεουδαρχίας ήταν:

- α. οι ελεύθεροι γεωργοί
- β. οι πάροικοι
- γ. οι ιππότες
- δ. οι αριστοκράτες

34. Δεν ήταν μέσο που χρησιμοποίησε η βυζαντινή διπλωματία:

- α. οι χορηγίες
- β. η σύναψη συμμαχιών
- γ. ο εκχριστιανισμός λαών
- δ. η εγκατάσταση μόνιμων διπλωματικών αντιπροσωπειών

35. Την πολιτική παραχώρησης εμπορικών προνομίων στους Βενετούς εγκαινίασε ο:

- α. Ηράκλειος
- β. Λέων Γ' Ίσαυρος

- γ. Βασίλειος Β' Μακεδών
- δ. Αλέξιος Α' Κομνηνός

36. Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων:

- α. ξεκίνησε με μια ιεραποστολή στην Μοραβία
- β. ξεκίνησε με μια ιεραποστολή στο νεοσύστατο ρωσικό κράτος
- γ. ξεκίνησε με την βάπτιση του βούλγαρου ηγεμόνα Βόρη
- δ. ξεκίνησε με την βάπτιση του Ραστισλάβου

37. Ο Λογοθέτης του Δρόμου:

- α. ήταν υπουργός μεταφορών του βυζαντινού κράτους
- β. ήταν ο υπουργός εξωτερικών του βυζαντινού κράτους
- γ. ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή των ξένων πρεσβευτών στο Βυζάντιο
- δ. ήταν υπεύθυνος για την οργάνωση των εμπορικών διαδρομών του Βυζαντίου

39. Ποια από τις παρακάτω νομοθετικές συλλογές της δυναστείας των Μακεδόνων αντλεί πολλά στοιχεία από την Εκλογή (νομικό έργο των Ισαύρων);

- α. Βασιλικά
- β. Επαναγωγή
- γ. Νεαρές
- δ. Πρόχειρος Νόμος

40. Ποια από τις παρακάτω νομοθετικές συλλογές της δυναστείας των Μακεδόνων καθορίζει με ακρίβεια τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη;

- α. Βασιλικά
- β. Επαναγωγή
- γ. Νεαρές
- δ. Πρόχειρος Νόμος

41. Οι αδελφοί Κωνσταντίνος-Κύριλλος και Μεθόδιος ανέλαβαν των εκχριστιανισμό των:

- α. Βουλγάρων
- β. Αβάρων
- γ. Σλάβων
- δ. Ρώσων

42. Η συλλογή νομοθετημάτων που καθορίζει τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη ήταν:

- α. ο Πρόχειρος Νόμος
- β. η Εκλογή
- γ. η Επαναγωγή
- δ. τα Βασιλικά

43. Για την ενίσχυση της διπλωματίας του το βυζαντινό κράτος συχνά κατέφευγε σε:

- α. παροχή δανείων σε ξένους ηγεμόνες
- β. αποστολή στρατευμάτων σε ξένες χώρες
- γ. χορηγίες σε ξένους ηγεμόνες
- δ. ίδρυση πρεσβειών στις πρωτεύουσες άλλων χωρών

44. Η αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία έγινε:

- α. ύστερα από πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας Βόρη
- β. ύστερα από πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας Ραστισλάβου
- γ. με πρωτοβουλίες του φραγκικού κλήρου
- δ. με πρωτοβουλίες του πάπα

45. Στο φεουδαρχικό σύστημα η επίσημη αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός άλλου, ισχυρότερου, άρχοντα γινόταν με:

- α. την τελετή της περιβολής
- β. παραχώρηση προνοίας
- γ. παραχώρηση στρατού
- δ. καταβολή χορηγιών

- 46.** Ο Βασίλειος Β' συνήψε ευνοϊκή εμπορική συνθήκη, ως ανταμοιβή της μεταφοράς των βυζαντινών στρατευμάτων στο θέμα Λογγοβαρδίας, με:
- α. τη Βενετία
 - β. τη Γένοβα
 - γ. τη Ρώμη
 - δ. το Μιλάνο
- 47.** Το μεγαλύτερο μέρος (=κορμό) του πληθυσμού του βυζαντινού χωρίου κατά τον 6ο αιώνα αποτελούσαν:
- α. οι δυνατοί
 - β. οι στρατιώτες
 - γ. οι πάροικοι
 - δ. οι ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες και οι δούλοι
- 48.** Ένα από τα μέσα άσκησης της Βυζαντινής διπλωματίας ήταν:
- α. η παροχή δανείων σε ξένους ηγεμόνες
 - β. η υποκίνηση κινημάτων στο εσωτερικό των άλλων κρατών
 - γ. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
 - δ. η αιχμαλωσία ξένων ηγεμόνων
- 49.** Οι μικροκαλλιεργητές στην κοινότητα του βυζαντινού χωρίου, κατά τα τέλη του 8ου αιώνα:
- α. πλήρωναν τους φόρους των δυνατών
 - β. είχαν ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση
 - γ. είχαν υπερβολική φορολογική επιβάρυνση
 - δ. ήταν εντελώς απαλλαγμένοι από φόρους
- 50.** Μία από τις διαφωνίες που οδήγησαν στο οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών ήταν:
- α. η Εικονομαχία
 - β. το Δόγμα περί της εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό
 - γ. η υπαγωγή της Βουλγαρικής Εκκλησίας στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως
 - δ. οι ανεικονικές αντιλήψεις
- 51.** Κύρια αιτία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δυο Εκκλησιών το 1054 ήταν:
- α. το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque)
 - β. η επιθυμία της Καθολικής Εκκλησίας να ξεκινήσει τις Σταυροφορίες
 - γ. η διεκδίκηση εκ μέρους της Ρώμης της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο
 - δ. τα αντιδυτικά αισθήματα του Βυζαντίου
- 52.** Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του Φραγκικού Κράτους ήταν:
- α. οι φεουδάρχες
 - β. οι εκκλησιαστικοί άρχοντες
 - γ. οι πάροικοι
 - δ. ο βασιλιάς
- 53.** Μέσο άσκησης της βυζαντινής διπλωματίας δεν ήταν:
- α. οι πρόνοιες
 - β. οι χορηγίες
 - γ. ο εκχριστιανισμός
 - δ. η αποστολή πρέσβων
- 54.** Κύρια αιτία του σχίσματος υπήρξε:
- α. η νηστεία του Σαββάτου
 - β. η διεκδίκηση, εκ μέρους της Ρώμης, της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο
 - γ. η αγαμία του κλήρου
 - δ. η χρήση των αζύμων στη Θεία Λειτουργία
- 55.** Τις ιστορικές συνθήκες του 10ου αι. αντικατοπτρίζουν κυρίως:
- α. Η Εκλογή
 - β. Οι Νεαρές

- γ. Η Επαναγωγή
- δ. Ο Πρόχειρος Νόμος

56. Ασφυκτική πίεση από τους μεγάλους γαιοκτήμονες στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία υφίσταντο:

- α. οι δυνατοί
- β. οι βασιλικοί
- γ. η εμποροβιοτεχνική τάξη
- δ. οι αγροτικές κοινότητες και ο δήμος

57. Το «αλληλέγγυον» ήταν νόμος που:

- α. ευνοούσε τους δούλους
- β. αφορούσε αποκλειστικά τους στρατιώτες
- γ. στρεφόταν εναντίον των δυνατών
- δ. ευνοούσε του δυνατούς

58. Στο σύστημα της φεουδαρχίας:

- α. τη μεγάλη μάζα του πληθυσμού αποτελούσαν οι φεουδάρχες
- β. ο στρατός τέθηκε κάτω από την ηγεσία των φεουδαρχών
- γ. καταργήθηκε η τελετή περιβολής
- δ. στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας βρισκόταν η Εκκλησία

59. Ποια από τις παρακάτω ήταν η κύρια αιτία του σχίσματος των δυο εκκλησιών (Ανατολικής και Δυτικής);

- α. η αδιαλλαξία των προκαθημένων των δύο εκκλησιών
- β. η διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο από τον πάπα
- γ. το δόγμα περί της εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό (filioque)
- δ. η κατάκτηση ιταλικών εδαφών από τους Νορμανδούς

60. Κατά την άλωση της Κωνσταντινούπολης (1204) οι σταυροφόροι:

- α. κατέλαβαν την πόλη χωρίς να διαπράξουν σφαγές και λεηλασίες
- β. σεβάστηκαν απόλυτα τον πολιτιστικό πλούτο του Βυζαντίου
- γ. λεηλάτησαν την πόλη της Κωνσταντινούπολης στο έπακρο
- δ. κατέλαβαν την πόλη κατόπιν συμφωνίας με τους Βυζαντινούς

61. Τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στο βυζαντινό χωρίο κατείχαν οι:

- α. οι πάροικοι
- β. οι δυνατοί
- γ. οι έμποροι
- δ. οι βασιλικοί

62. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας της φεουδαρχίας ήταν:

- α. οι βασάλιοι
- β. οι βαρόνοι
- γ. οι εκκλησιαστικοί άρχοντες
- δ. ο βασιλιάς

63. Ο Βασίλειος Β' συνήψε ευνοϊκή εμπορική συνθήκη με:

- α. τους Γενουάτες
- β. τους Άραβες
- γ. τους Βούλγαρους
- δ. τους Βενετούς

64. Ο νόμος που υποχρέωνε τους εύπορους γείτονες να καταβάλλουν τους φόρους των φτωχών αγροτών της κοινότητας, την εποχή των Μακεδόνων αυτοκρατόρων, ονομαζόταν :

- α. Πρόχειρος Νόμος
- β. Επαναγωγή
- γ. αλληλέγγυον
- δ. Βασιλικά

65. Κύρια αιτία του Σχίσματος του 1054 υπήρχε η διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας στο χριστιανικό κόσμο εκ μέρους:

- α. της Ρώμης
- β. της Βενετίας
- γ. της Κωνσταντινούπολης
- δ. των Σλάβων

66. Ένα από τα μέσα άσκησης της βυζαντινής διπλωματίας ήταν:

- α. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
- β. η αιχμαλωσία ξένων ηγεμόνων
- γ. η παροχή δανείων σε ξένους ηγεμόνες
- δ. η υποκίνηση κινημάτων στο εσωτερικό των άλλων κρατών

67. Οι δυνατοί στο Βυζάντιο του 10ου αι. ήταν:

- α. αυτοκράτορες
- β. στρατηγοί
- γ. μεγάλοι γαιοκτήμονες
- δ. κληρικοί

68. Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ εμπιστεύτηκε το έργο του εκχριστιανισμού των Σλάβων στον ιερομόναχο Κωνσταντίνο-Κύριλλο, επειδή:

- α. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε προσωπικά το Σλάβο ηγεμόνα Ραστισλάβο
- β. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος είχε αδελφό τον ιερομόναχο Μεθόδιο
- γ. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε τη σλαβονική γλώσσα
- δ. το ζήτησε ο Πατριάρχης Φώτιος

69. Οι δυνατοί στο Βυζάντιο του 10ου αι. ήταν:

- α. αυτοκράτορες
- β. στρατηγοί
- γ. μεγάλοι γαιοκτήμονες
- δ. κληρικοί

70. Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ εμπιστεύτηκε το έργο του εκχριστιανισμού των Σλάβων στον ιερομόναχο Κωνσταντίνο-Κύριλλο, επειδή:

- α. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε προσωπικά το Σλάβο ηγεμόνα Ραστισλάβο
- β. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος είχε αδελφό τον ιερομόναχο Μεθόδιο
- γ. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε τη σλαβονική γλώσσα
- δ. το ζήτησε ο Πατριάρχης Φώτιος

71. Οι αδελφοί Κωνσταντίνος-Κύριλλος και Μεθόδιος ανέλαβαν των εκχριστιανισμό των:

- α. Βουλγάρων
- β. Αβάρων
- γ. Σλάβων
- δ. Ρώσων

72. Ο Βασίλειος Β' συνήψε τον 10ο αιώνα ευνοϊκή εμπορική συνθήκη με τους:

- α. Γενουάτες
- β. Λογγοβάρδους
- γ. Βενετούς
- δ. Βουλγάρους

73. Ποιοι από τους παρακάτω εκχριστιανίστηκαν πρώτοι από τους Βυζαντινούς;

- α. Σλάβοι
- β. Άβαροι
- γ. Ρώσοι
- δ. Βούλγαροι

74. Το αλληλέγγυον θεσπίστηκε για να:

- α. περιοριστεί η δύναμη των βασιλικών

- β. ενισχυθεί η τάξη των δυνατών
- γ. περιοριστεί η δύναμη των δυνατών
- δ. ενισχυθεί η τάξη των βασιλικών

75. Ποια από τις ακόλουθες νομοθετικές συλλογές της μακεδονικής δυναστείας στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην ιουστινιάνεια νομοθεσία:

- α. Νεαρές
- β. Βασιλικά
- γ. Επαναγωγή
- δ. Πρόχειρος Νόμος

76. Η βυζαντινή διπλωματία χρησιμοποιούσε ως μέσο:

- α. μόνο τις χορηγίες
- β. μόνο τον εκχριστιανισμό άλλων λαών
- γ. μόνο τις συνάψεις συμμαχιών
- δ. ένα ευρύ φάσμα τρόπων που περιελάμβανε και όλα τα προηγούμενα

77. Η αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία το 863 έγινε ύστερα από:

- α. επέμβαση της Ρώμης
- β. πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας Ραστισλάβου
- γ. πρωτοβουλία του αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Γ' (842-867)
- δ. πρωτοβουλία των αδελφών Κωνσταντίνου-Κύριλλου και Μεθοδίου

78. Η δυναμικότερη τάξη της μεσοβυζαντινής κοινωνίας ήταν:

- α. οι μεγάλοι γαιοκτήμονες
- β. οι στρατιωτικοί
- γ. οι ελεύθεροι αγρότες
- δ. οι έμποροι

79. Ποιο από τα παρακάτω δεν ανήκει στο ευρύ φάσμα τρόπων και μέτρων της βυζαντινής διπλωματίας;

- α. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
- β. η οργάνωση κατασκοπευτικών αποστολών
- γ. οι χορηγίες σε χρήμα και δώρα
- δ. η σύναψη συμμαχιών μέσω επιγαμιών

80. Αφορμή για το Πρώτο Σχίσμα υπήρξε:

- α. το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα είναι τριαδικό
- β. το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque)
- γ. ο αφορισμός του πάπα Νικολάου από τον πατριάρχη Φώτιο
- δ. ο αφορισμός του πατριάρχη Φωτίου από τον πάπα Νικόλαο

81. Στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα):

- α. τον κορμό του πληθυσμού αποτελούν οι δούλοι
- β. τον κορμό του πληθυσμού αποτελούν οι δυνατοί
- γ. δεσπόζει ο ιερέας, αλλά οι πάροικοι κατέχουν την οικονομική ισχύ
- δ. δεσπόζει ο ιερέας, αλλά οι δυνατοί κατέχουν την μεγαλύτερη οικονομική δύναμη

82. Ο Βασίλειος Β' συνήψε εμπορική συμφωνία με:

- α. τη Γένουα
- β. τη Φλωρεντία
- γ. τη Φλάνδρα
- δ. τη Βενετία

83. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φραγκικού κράτους ήταν:

- α. οι κόμητες
- β. οι βαρόνοι
- γ. ο βασιλιάς
- δ. οι μαρκήσιοι

84. Στο Πρώτο Σχίσμα πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραμάτισε ο:

- α. πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλάριος
- β. πατριάρχη Φώτιος
- γ. πάπας Ουρβανός Β΄
- δ. πάπας Ιννοκέντιος Γ΄

85. Ο αυτοκράτορας Βασίλειος Β΄ συνήψε ευνοϊκή εμπορική συνθήκη με τους:

- α. Γενουάτες
- β. Άραβες
- γ. Βενετούς
- δ. Τούρκους

86. Τις αρμοδιότητες του αυτοκράτορα και του πατριάρχη καθορίζει/ουν με ακρίβεια:

- α. ο Πρόχειρος Νόμος
- β. η Επαναγωγή
- γ. η Εκλογή
- δ. τα Βασιλικά

87. Το 864 ο Βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης βαπτίστηκε στην Κωνσταντινούπολη και έλαβε το όνομα:

- α. Αλέξιος
- β. Νικηφόρος
- γ. Κωνσταντίνος
- δ. Μιχαήλ

88. Ο Λογοθέτης του Δρόμου:

- α. ήταν ο υπουργός μεταφορών του βυζαντινού κράτους
- β. ήταν ο υπουργός εξωτερικών του βυζαντινού κράτους
- γ. ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή των ξένων πρεσβευτών στο Βυζάντιο
- δ. ήταν υπεύθυνος για την οργάνωση των εμπορικών διαδρομών του Βυζαντίου